Ч. 215 (1007) Львів, середа 18 вересня 1918. Рік IV.

УКРАЇНСЬКЕ СЛОВО

Ціна примірника 16 сот. На провінції 20 сот.

Виходить що дня рано кромі понеділка.

політична, економічно-суспільна часопись. (Редакція Руська ч. 3)

Польські голоси про намірене введене целїбату.

Справа наміреного введеня целїбату серед українського греко-католицького духовенства найшла свій живий і однозвучний відгомін не лиш в українській пресі, але і в — польській. Коли українська опінія станула муром проти вводженя шкідливої і грізної інновації, то польські дневники з нетаєним вдоволенєм витають митрополичий розпорядок, що „дійсно вдарив у найчутливійшу струну воюючого українства“.

Осьтак львівські польські дневники, затрубіли радісно, — що мовляв — в українській суспільности счинив ся новий заколот, новий „внутрішний фронт“, який — по їх сподіванях і бажанях — коштувати-ме чимало української енергії і сили. Ширше натомість розписались про сю справу краківські часописи.

Консервативний „Czas“ в ч. 404 розписує ть ся широко і з видимим вдоволенєм про справу вводженя целїбату, переказує зміст промови, яку віцепрез. Романчук виголосив до митрополита, наводить деякі арґументи української преси, робить докори Українцям, що вони оцінюють розпорядок митрополита з національної точки погляду, не беручи під увагу тої обставини, що „целїбат підносить(!) моральну силу(!) духовенства і спрямовує його до властивого завданя, себто душпастирської праці. Та „Czas“ мимо всього не має відваги заперечити ба й сам признає, що українські побоюваня мають основу, бо каже, що „целїбат безсумнївно улекшує латинїзацію“. Він кінчить свої виводи ось-як:

„Виступ укр. інтелїґенції має наскрізь політичний характер, та випливає зі страху, щоби унїятське духовенство в будучині не ухиляло ся від політичної аґітації, в котрій воно бере тах визначну участь, з чималою шкодою для своїх душпастирських обовязків. Боїть ся при тім латинїзації, котру целїбат безсумнївно улекшує. Годі провірити, о скільки ті побоюваня оправдані; в кождім разї унія не охоронила греко-катол. духовенства від апостазії, а підчас переслїдуваня унїятів на Підлясю, головними знарядами утиску були спроваджені з Галичини жонаті унїятські сьвященики. Станиславівський епископ о. Хомишин впроваджує у себе целїбат далеко енерґічнїйше і безоглянднїйше, чим митрополит, отже й до него відносять ся погрози п. Романчука.

Українські політики журять ся одначе мабуть що до настрою своєї суспільности, а вже найтяжше буде порушити укр. хлопів задля так рівнодушної для них справи. Зрештою митрополит ділає мабуть в тіснім порозуміню з папською курією, а тоді обовязує засада: Roma locuta...“

На безличні атаки „[illegible]“, органу краківських Єзуїтів і станчиків, на наше духовенство, треба сказати, що римо-католицтво враз з целїбатом не ухоронили монахів Лютра і Кальвіна та цїлі народи — півн. Нїмців, Голяндців, Данців, Шведів, Норвежців, Англичан, Шотляндців і т. д. від о много дальшої апостазії, від науки римської церкви, ніж є православє, а на Підлясю саме унїятські жонаті священики дали примір героїчної оборони унії. Зрештою і в Галичині в році 1914—15 сотки жонатих священиків терпіли за унію, сиділи по вязницях, були на засланю — між тим як були польскі ксьондзи-целїбси, що витали з процесиями Евлогія, (Жовтанці і т. д.). Що целїбат не хоронить від апостазії, доказом польські Маріявіти.

„Czas“ потїшаєсь тим, що нашому селянству справа ся буде рівнодушна. На щастє „Czas“ дуже помиляєть ся. Саме наша селянська маса крайно ворожа безженности духовенства. Наш нарід хоче мати в своїх душпастирях взір родинної моралї, а на „господинї“ та „кузинки“ польських ксьондзів дивить ся з погордою і згіршенєм. Наш нарід не розуміє „подвійної рахунковости“ в моралї: иншої з проповідниці, а иншої в практиці — як се до сего звикли Поляки щодо своїх ксьондзів. І саме тому наше селянство якнайрішучійше стане проти целїбату, як проти удару в моральність села і як проти помосту до латинства і Польщи.

Вкінци можемо „Czas“ запевнити, що Рим цїлком не втручаєсь в сю справу. Навпаки: Рим відмовив недавно підшептам деяких кругів, що хотїли, аби сам Рим накинув нам целїбат. І тому протести всего народу, висилані до Риму, будуть мати успіх — хотьби й тому, що Рим без згоди собору нашої греко-кат. церкви, не може нарушити нашого обряду.

З більшою щирістю натомість заговорив про сю справу краківський „Il. kurjer codzienny“. Він пише: „Дійсно, митрополит Шептицький своїм розпорядком вдарив у найчутливійшу струну українства“. — Він знає пояснити дещо до історії сього питаня. А іменно по відомостям „Kurier-а“ митрополит вже довгі роки перед війною носив ся з гадкою завести целїбат, та не вспівши се переформувати, мусів обмежитись до каптованя одинцем приклонників целїбату в рядах питомців. Такий вербунок був трудний і мав малі успіхи. Митр. Шептицькому не стало

Др В. ҐЕРИНОВИЧ. (5)

До української орієнтації.

Природність і доконечність поширеня московської, польської і румунської етноґрафічної території коштом української, виключає вже само собою орієнтацію в сторони сих сусідів. Історія взаємин України з Московщиною і Польщею вказує нам як наймаркантнїйше, чим кінчили ся і які наслїдки за собою потягали сї братаня. Для нас історія є найкрасшою ілюстрацією для антропоґеоґрафічних заложень. І не могли инакше скінчити ся українсько-московські і українсько-польські братаня. Горі рікою вода плисти не може.

Так і Польща та Московщина все посувати ся будуть на Україну. Натомість до орієнтацій, опертих на здорових основах, не мала Україна щастя. На переважній части орієнтацій виходила гірше, чим тоді, як би була власними силами ставила чоло заборчим струям півночи чи заходу. Наслїдками сього далеко в глибину давно колись чисто-української території посунені московські і польські етноґрафічні лінії, розбиті границї та численні і сильні ворожі острови, розкинені по усій Україні. А усе те так природне, що нічо природнїйшого не можна собі подумати. Як ріки зливають свої води на основі прав фізичних до моря, так само чужинецькі струї посувають ся до слабшої числом і силою, але природою богато вивінуваної України. Виходячи з основ чисто національних, із такими сусїдами неможливе пожите, неможлива в їх сторону орієнтація. Хиба слїпий буде братати ся з тим, хто його бив, ба і буде бити, бо мусить бити. Історики, виховані на гуманїстичнім світогляді, зі здивованєм нотують явища частого і скорого ломаня угод, заключуваних з Московщиною, Польщею і Татарвою. Справдї було так. І через се не один епітет прилип до українського народу, пр. fides graeca. Але ніхто не завдав собі труду, щоби дослїдити основи сих явищ. Вони були заключувані проти природи, без найменшого зрозуміня інтересу землї і народу України. Інтересно дуже, що на Україні сам нарід ломав сї умови, хотяй його державні мужі старали ся усіми силами їх удержати. Видно, що світогляд Українця здоровий, природний. Його устна словесність дає богатий матеріял для студії його політичних орієнтацій. Вони виказують більш зрозуміня для здорових основ, чим епохальні трактати дипльоматів.

З антропоґеоґрафічного світогляду виходячи, добра і здорова орієнтація мусить мати природні преміси. Чим їх більше і чим вони ліпші, тим і вона буде красша. Природні орієнтації мають сю прикмету, що вони трівкі і не зміняють ся леда з подувом політичного леготу. Вони тревають довго. Час, не то, що їх не зміняє, але затїснює, поглиблює. Так, як в природі, чи то фузія води, чи вітру. А тому вони такі, що природні.

В історії політичних орієнтацій України стрічаємо і инші, у яких основи були здорові. Се орієнтація шведська і німецька. Коли приглянемо ся відносинам шведсько-московським, шведсько-польським, чи німецько-польським, побачимо, що так Шведи, як і Німці працювали для України від початку, коли зіткнули ся з її ворогами. Працювали тоді, коли не було між ними писаних умов, працюють нині і будуть працювати в будучині. Від давен-давна їхні інтереси ішли в парі з українськими і тому від так давна датує ся отся посвільна поміч.

Приглянемо ся добре відносинам на верхівях Польщи і Московщини. Швеція вязала сили Московщини і Польщи, Німеччина Польщи. Змірмо лінію граничну, а побачимо і зрозуміємо, яку велику роль відіграли сї народи в історії українського народу.

терпцю і він рішив ся завести примусовий целібат“.

Щодо питаня самого целібату „Kuryer“ признає, що „целібат криє в собі грізну небезпеку“ для Українців і може стати ся „катастрофою для так бундючного нині українства“.

Ми навели отсї знаменні голоси польської преси для інформації нашого загалу. Радість, з якою польська опінія повитала митрополичий розпорядок, може бути найкрасшим свідоцтвом про шкідливість целібату серед нашого духовенства, та повинна бути осторогою для Експ. Митрополита, щоби завернути з дороги поки ще пора...

Наради над нотою в Берлїні.

Берлїн, 16. вересня. Міжпартійна комісія розпочала вчера знов свої наради, які стоять в звязи з вістями, що наспіли з Відня. При сїм — після інформацій „Morgen Post“ — прийшло до міжпарляментарної стрічі. Австрійські парляментаристи неофіціяльно повідомили німецькі партії більшости про дипльоматичний крок Буряна.

О год. 6. вечером приняв секретар Гінце провідників партій більшости, щоби їх повідомити про ноту і закомунікувати їм погляд правительства. О год. 8. вечером явили ся у Гінцого провідники сих партій, що належать до більшости, а саме: др. Вестарп (консерватист), Штресеман (національний лїберал) і Гассе (независимий соціяльний демократ). Наради мінїстеріяльної комісії продовжали ся також в неділю.

Державний канцлер ґр. Гертлїнґ приняв нині послів ґр. Вестарпа і Штресемана, а також секретарів Вальрафа, ґр. Редерна і Гінцого.

З голосів преси про ноту.

Півурядова берлїнська „Norddeutsche Allg. Zeitung“ пише:

Відгомін, який знайшла в німецькій пресї оголошена Австро-Угорська нота до правительств всїх держав, є доказом часто маніфестованої поважної готовости німецького народа до мира. Крок нашого союзника знаходить в Німеччинї повне зрозуміне і відповідає духови, з яким ми від самого початку вели спільну борбу за будуче добро держави і народів. Як при сїм оказують ся деякі сумніви щодо успіхів заходів нашого союзника, то вони мають підставу в досвідї, якей зроблено вже давнїйше, коли ми старались дойти ся порозуміня і приспішити конець кровавої війни через порозуміне. Оправдане сего сумніву є ясне, се однак в нїчім не зміняє нашої готовости радо і негайно взяти участь в нарадах, які можуть розпочати ся з ініціятиви Авство-Угорщини.

„Tägliche Rundschau“ пише, що коаліція відкине таксамо нову ноту Австро-Угорщини, як відкинула давню ноту в 1916 р., про що скоро довідає ся Відень. Не знаємо, що спонукало віденський кабінет до повтореня кроку кн. Сикста і чи до висланя сеї ноти підібрано відповідню хвилю, та відповідню форму.

„Tagblatt“ підносить, що Австро-Угорщина зробила самостійний крок, однак сумніває ся, щоби він увінчав ся успіхом.

„Post“ побоює ся, щоби крок Австо-Угорщини не уважано за признаку слабости.

„Neues Wiener Tagblatt“ пише, що правительство Німечини було докладно поінформоване про крок Буряна перед оголошенєм ноти. Нема бесїди про се, щоби нота Буряна змінила вдечім відносини Австро-Угорщини до Німечини. Якби конференція справдї розпочала ся, але не довела до ніяких вислїдів і була зірвана, то осередні держави зажадають на сей случай тайни щодо причин, для котрих зірвано конференції.

„N. Fr. Presse“ пише, що Австро-Угорщина виступила самостійно але за відомом союзників тому, що дотеперішні спільні виступи були невідповідні і антанта називала їх „мировою офензивою“. Надто між Австро-Угорщиною а західними державами нема безпосередних площ тертя. Чи прийде до переговорів, се залежить від віри коаліції в побіду.

„Fremdenblatt“ пише, що крок Австро-Угорщини зроблено в порозуміню з Німечиною. В часї переговорів війна продовжала би ся. Кождий отже може мілїтарно побідити, але не виключеним є, що прийде до компромісу, який є лучший від погонї за побідою.

„Arbeiter Zeitung“ уважає крок Австро-Угорщини за відповідний, однак виступає засадничо проти тайни нарад дипльоматів. Ся часопись сумніває ся, чи держави коаліції схочуть переговорювати з державами, які у себе дома не перебудували ся на демократичних підставах.

Стокгольмський консервативний „Aftonbladet“ надїє ся, що велика мирова ініціятива Австро-Угорщини положить кінець безглуздій різнї. Нїколи світ не ждав з таким напруженем на якусь відповідь, як тепер жде на відповідь антанти на ноту Буряна.

Тепер покаже ся, чи цїлю війни антанти є мир на підставі порозуміня, чи після знищеня.

Від відповіди антанти зависить добро і горе світа. Всї невтральні народи мусять бажати, щоби їх правительства поперли заходи до заключеня мира.

Треба освободити всї народи.

Европейський центральний Комітет індійських націоналїстів оповіщує відповідь на мирові предложеня Русвельта, в котрій сказано: Теодор Русвельт сказав в Новім Йорку промову, в якій назвав ряд країв, які належить освободити від ярма осередних держав. Як Русвельт є справдї таким горячим адвокатом поневолених народів, то повинен був домагати ся також освободженя закріпощених Індійців, Ірляндців, Египтян, Бурів, північних Африканців, Філїпінців, Корейців і др. Чи Русвельт і товариші думають, що лїнчоване бідних Муринів, або поцїлуй води — рафінована метода тортуровання і убиваня Філїпінців, чи пропуклина селезїнки (хороба спричинена Індійцям через копане їх в живіт Анґлїйцями), або се нелюдське обходжене з Індійцями в британсько-індійських вязницях, що се все є для народів добрим і пожаданим? Як дипльомати антанти хочуть уходити за освободителїв поневолених, то повинні розпочати від освободженя ними самими завойованих країв.

Нота ґр. Буріяна до папського нунція.

Відень, 16. вересня. Міністерство заграничних справ вислало дня 14. вересня слїдуючу ноту до папського нунція Вальфре ді Бонцо:

„Після чотирьох лїт нечуваних дужань і страшної оборони, борба, що нищить Европу, не могла довести до ніякого рішеня. Ц. к. правительство ведене духом згоди, яку зазначило в своїй копії вже з 12. грудня 1917 р. порішило звернути ся до всїх воюючих держав зі запросинами отворити дорогу до почетного для обох сторін мира через довірочну і необовязуючу виміну гадок. При сїм ц. к. правительство пригадує з вдячністю на пориваючий апель, яким звернув ся минувшого року Його Святість Папа до всїх воюючих, взиваючи їх, щоби шукали порозуміня і знов зажили в братерській згодї. В сїм сильнім переконаню, що святий Отець також нинї тужить за сим, щоби страдаюче людство зажило в мирі, сподїємось, що він прийме наш крок прихильно, та попре його своїм моральним на цїлій земли признаним впливом. Прошу Вашу Ексцеленцію залучений текст ноти предложити Його Святости.

Воєнна рада у Версалю рішить про війну і мир.

Берлїн, 16. вересня. З Женеви доносять, що французьке правительство довідало ся про текст ноти в суботу вечером. Вівіянї, бувший президент міністрів заявив, що партії лївиці у французькій палатї послів зажадають запоруки, що на предложене австро-угорської монархії не відповість ся, поки над сим не переведе ся дебата в палатї послів. Остаточне рішене, яку відповідь дасть ся на ноту, очевидно западе на найвисшій воєнній радї антанти у Версалю. Однак французькі посли будуть старати ся, щоби се остаточне рішене не запало, поки не вислухає ся голосу французького народу.

Проти розбитя Австрії.

„Libre Parole“ звертає ся остро проти кличів розбитя Австрії. Мрією є — сказано в тім дневнику, стремлїнє до створеня союза славянських держав. Росія, як підпора такого союза не входить в рахунок на довгі десятки лїт. Розібране Австрії загнало би австрійських Німців в обійми Німечини. Славяни були би слабою противагою проти скріпленя Німців. Коаліція повинна підперти полїтику Соніна, спрямовану проти змагань південних Славян.

Жидівська республика в Палестинї.

Жидівське пресове бюро в Стокгольмі доносить: Жидівський конґрес робітників, що радив в д. 6—9 червня в Новім Йорку, згуртував около 250.000 політично і фахово зорґанізованих жидівських робітників північної Америки. Конґрес ухвалив резолюцію, яка домагає ся утвореня під міжнародною ґаранцією незалежної невтральної жидівської республики в Палестинї.

Друга резолюція висказує бажане скликати світовий жидівський конґрес, котрий відбув би ся в часї мирового конґресу.

В телеґрамі з Палестини доносить д-р Вайцман, провідник палестинської комісії, висланої анґлїйськими сіоністами, що заява Бальфура в його промові до сіоністичної санітарної експедиції до Палестини, викликала сильне вражіне на Жидах в Палестинї. „Кожде жидівське серце — читаємо в телеґрамі — бє живою надією супроти нових заяв Анґлїї, що несправедливість, котру через 19 столїт зроблено Жидам, буде усунена і що жидівський нарід знайде знов в Палестинї, як в своїй вітчинї, місце істнованя“.

У відплату.

У звітї німецької начальної команди з дня 16-го сего місяця читаємо, що „у відплату за безнастанне бомбардоване німецьких міст, німецькі ескадри кинули минулої ночи на Париж 22.000 кільоґрамів бомб“.

Австро-угорські полонені на Українї.

Київські часописи приносять слїдуючу відозву до австро-угорських військово-полонених та військово-обовязаних.

Збиті безсовісними агітаторами, ви лишились далеко від батьківщини, щоби заробити собі на прожиток у приватних осіб та ремісників. Ви очевидно не свідомі, що своїм дальшим перебуванєм тут порушаєте свої

обовязки перед батьківщиною і шкодити її гідности.

Австро-угорські військово-полонені і військово-обовязані! Не вірте аґітаторам і неправдивим чуткам, вірте тільки тому, що вам говорять старші чини і начальники, вони бажають добра вам і вашим рідним на батьківщині. Через се вам пропонують в 14-денний речинець з дня оповіщеня зявитись на Цісарський і Королівський збірний пункт: Кругла Университетська № 76.

Хто ухилить ся від наказаної явки, той буде вважатись дезертиром і буде покараний.

Київ, 5-го вересня 1918.

Цісарське і королівське попечительство про військово-полонених у Київі.

Віча в краю.

Долинщина.

Повітове віче в Долині відбуло ся дня 8. вересня с. р. о год. 1. в полудне. Брали в ньому участь представники усіх майже сіл з найбільшого українського повіту.

Запрошений на віче п. посол Лев Левицький не міг прибути задля перепон, оправдавши ся депешою. Прибув лиш делеґат Головної Ради „Сільського Господаря“ п. М. Творидло. — Віче відкрив голова філії Кр. Тов. „С. Г.“ п. Марцінків, а відтак провід передано о. Твардієвичу.

Перший реферат виголосив п. др Пачовський про реквізиції наші, бараболь і збіжа та худоби, про засіви, про брак навозів і знарядів господарських, та взагалі про економічні потреби. Другий реферат мав др С. Данилович про шкоди, про відбудову, а головну вагу поклав на теперішну господарку краєвих властий і на політичні справи, які з тим тісно вяжуть ся.

Відтак забрав слово делеґат Гол. Ради п. інспектор Творидло і обширно пояснив всі питаня, які піднесли оба попередні референти. — Кромі тих, забирали голос инші учасники віча, а між ними п. Площинський, о. Лада, п. Якимів, п. Крушельницький, обговорюючи обширно пекучі економічні і політичні справи. Віче вкінці порішило отсю резолюцію:

Віче протестує проти гадки прилученя Галичини до Польщі, а домагає ся негайного ратифікованя берестейського мира і поділу Галичини.

В справах господарських віче ухвалило:

1) З огляду на те, що сего року видатність збіжа, бараболь і паші не дорівнює видатности з минувшого року, а збіже часто навіть і до половини не вертає засіяної скількости, віче домагає ся що найменше знижена реквізиції повисших земельних продуктів до найменшої скількости, в противнім разі населене не то, що не обсіє на рік піль, але не може вижити до року.

2) Тому, що стан худоби через реквізицію зменшує ся дуже скоро, а тим самим малїє скількість природного погною, конечно потрібного для весняного садженя бараболь, віче домагає ся знижения надмірно високого континґенту рогатого товару і затвердженя забезпеченої через Кр. Тов. „С. Господар“ розплодової худоби, яка дає селянам одинокy масту, а дітворі конечно потрібні середники до фізичного розвою.

3) Віче домагає ся приділу на осінні засіви пшениці і жита в тих селах, де того брак, або де в наслїдок морозів, спеки, слоти зерно не надає ся до засіву. При тім вискажує свій жаль до Рільничої Експозитури, що она не зносить ся в тих справах з „Сільськ. Господарем“ в Долині.

4) Віче звертає ся до Висок. Мініст. Рільництва з просьбою поручити ц. к. Намісництву, щоби воно з огляду на рівне число українського населеня в Галичині з другим народом, приділило штучні навози справедливійше як досї, бо 76 ваґонів для українських товариств господ. в порівнаню до 1.277 для неукраїнських вказують радше на кпини з укр. селян, як на якусь підмогу за їх гроші.

5) Віче домагає ся задля управи рілї приділеня для повіту через „Сільський Господар“ більшої скількости рільничих знарядів, возів і заліза.

6) Віче домагає ся щоби нездібні для армії коні і вози продавали селянам по такій ціні, по якій забрано їм на форшпани і то не в дорозї лїцитації а з вільної руки.

7) Віче домагає ся, щоби винагороджено за воєнні шкоди, спричинені не лише військом нашим, але і шкоди від ворожої армії, бо селяни не завинили в інвазії ворогів.

8) Віче домагає ся звільненя ремісників для сіл, бо по селах дає ся дуже відчувати брак тих людий для хліборобства.

9) Віче домагає ся рекомпензати за великі для держави жертви тутешнього повіту, матеріяльної і моральної помочи Краєвої шкільної Ради для повітової прив. укр. ґімназії, се є приділеня учительських сил і грошевої субвенції на сей рік і жадає як найскорше удержавленя тої одинокої української приват. ґімназії в повіті.

10) Віче домагає ся, щоби камера йшла населеню з помочю, а головно, щоби наймала селянам ґрунти і пасовиска і щоби поплатила шкоди спричинені диками.

11) Віче домагає ся здержаня реквізиції вовни і баранів, бо они дають одинокий одяговий на зиму матеріял підгірському населеню.

12) Віче домагає ся наложеня максимальних цін також на ті предмети, які населене для своїх потреб мусить купувати, як скіра, залізо, знаряди, матерії і и.

Повисші резулюції відіслано до Міністерства рільництва, Намісництва, Парл. Репрезентації, а політичні резолюції до Кабінетової Канцелярії і Президії Міністрів.

Віче замкнув о. Твердієвич о год. 6. Вічевики відспівавши „Вже воскресла Україна“ розійшли ся спокійно домів.

НОВИНКИ.

— **Зміна статуту Українського Банку.** Рескриптом міністеріяльним ч. 43504 позволило ц. к. міністерство внутрішних справ Комітетови Основателів на зміну проєкту статутів в сім напрямі, що три акції на суму 1200 корон дають на загальних зборах акціонерів один голос. Акціонери, котрі не посідають акцій на суму 1200 корон можуть злучити ся і вибрати спільного повновласника, який буде мати право брати участь у загальних зборах акціонерів з правом голосованя. Кождий член Надзірної Ради, яка буде складати ся з 12—16 членів, має зложити до каси Банку акції виставлені на імя враз з приналежними незапавшими купонами на суму 6000 корон. Другі зміни статуту дотичать висоти дозволеного грошевого обороту в поодиноких галузях аґенд Банку.

— **З Чина св. Василия Вел.** На послїдній капітулї вибрано протоігуменом галицької провінції Чина св. Василія В. Впр. О. Марка Михайла Галущинського. На днях надійшло з Риму затверджене вибору Апостольською Столицею і новий Протоігумен обняв урядоване.

— **Також „союзник“.** „Dziennik narodowy“ доносить: Люблинський ґенерал-ґубернатор повідомив маґістрат в Радомську за посередництвом кор. польського міністерства внутрішних справ, що вибраного президентом міста Радомська п. Пацьорковського, власти ґуберніяльні не затвердили з огляду на його неприхильне становище супроти австро-угор. монархії.

— **З Косівщини.** Галицько-польська адміністрація в виду ріжних потреб дня, які приносить з собою теперішня хвиля, попадає з остаточности в остаточність. Повстають ріжні нові уряди, як грибп на дощи, з якими виходить більше непорозумінь, чим користи. У нас в Косові побіч істнуючої вже комісії „обороту худобою“, повстав новий уряд, „збіжевий інспекторат“ для реквізиції збіжа. Де ту в Косівщині збіже до реквізиції? На чолї сего уряду поставлено, як довідуємо ся проти волї старости, п. Яворського, управителя школи в Пістини, про якого була недавно згадка в „Укр. Слові“. Сей панок думає, що всьо мусить скорити ся його волї, та видає „зарядженя“ до громад, щоби доставляли збіже, а вже його поступоване з селянами переходить границі можливости. Дня 5. с. м. явив ся в Старостві начальник громади та голова „Сільського Господаря“ з Перекрестного п. Дмитро Шекерик, а що в бюрі комісаря до якого п. начальник мав орудку, містить ся також збіжевий інспекторат, тому мав щасте стрінути ся з п. Яворським. П. Яворський коли побачив, що п. Дмитро Шекерик повісив свій капелюх на клинку, зажадав капелюх сейчас зняти, бо „посмарує ть ся-футро“ а далї зажадав, щоби віт ждав на комісаря в сїнях бо „перешкаджаєть ся в урядованю“. Начальник громади дав панкови належну відправу, а ми звертаємо ся з запитом до Старости, чи не уважав би за вказане поучити сего панка, як належить обходити ся із сторонами, а до того з поважними народними робітниками. Коли вже мова про Яворського, то не можна поминути його приятеля п. Новаковського, управителя школи з Брустур. Минулого року в осени звертали ся ми до Президії кр. шк. Ради, чи не уважала би за вказане по близшім вглянeню в його урядоване, увільнити село від сего чоловіка — однак безуспішно; нинї звертаємо ся до п. Намісника, як президента шк. кр. Ради і просимо, щоби п. намісник зволив видати відповідні порученя, щодо переведеня слїдства. Від сім лїт сидить сей пан в Брустурах і сім лїт дїти нічого не учать ся, ще чого навчили колись ідейні, трудящі одиниці як: пп. Павлусевичівна, Тимячківна і Филиповичівна — стільки і письменних людий; від сім лїт нема жадної науки, бо п. Новаковський займає ть ся

Бібліоґрафія.

— **Кнут Гамсун: Вікторія.** Історія одного кохання переклав Федь Федорців. Накладом видавництва „Шляхи“. Львів—Київ 1918. „Новітня Бібліотека“ ч. 30. Стор. 109. Ціна 5 К.

ОПОВІСТКИ.

Середа дня 18-го вересня 1918.

Нині 18-го вересня гр.-кат.: Захарії і Елис., римо-кат.: Томи і Іос.

Завтра 19-го вересня гр.-кат.: Чудо Арх Мих., римо-кат.: Януарія еп.

Отсим подаємо до відома наших передплатників, що з огляду на се, що кошта видаваня нашого орґану „Господарська Часопись“ (кошта паперу, друку, адміністрації і ин.) в наслїдок воєнних подій зросли дуже сильно, а призначені на се фонди вичерпані і видавництво виказує надзвичайно великий дефіцит, рішила Головна Рада Товариства на засіданю з дня 29 серпня с. р. піднести передплату часописи з К 4. на К 12. з днем 1. липня с. р. — щоб в сей спосіб удержати рівновагу в буджеті Товариства призначеним на видане нашого орґана.

Краєве Товариство господарське „Сільський Господар“ у Львові.

о. Тит Войнаровський в. р. президент. Василь Струк в. р. директор бюра. 1—2

Надзірна Рада задаткового Товариства „Народний Дім“ в Дрогобичи стов. зареєстроване з обмеж. порукою, скликує на основі §§. 45 і 47 статута XVI звичайні загальні збори стоваришеня на понеділок 7. н. ст. жовтня 1918. год. 3 по полудни у власних кімнатах при ул. Стрийській ч. 12. з отсим порядком нарад: §. 52 стат.

1) Відчитане і принятє протоколу з послідних загальних зборів стоваришеня.

2) Звіт Дирекції за XVI. рік адміністраційний (1917) з замкненем рахунків і білянсом. —

3) Звіт провірної комісії з внеском на уділене Дирекції абсолюторії.

4) Внесок Надзірної Ради на розділ зиску §§. 43 д. і 58 стат.

5) Затверджене 1 члена Дирекції і 2 заступників на внесок Надзірної Ради на 3 літа § 43 а. стат.

6) Вибір 3 членів і 1 заступника до Надзірної Ради § 50 а. стат.

7) Внески до точки 1—6 денного порядку § 46 і § 50 б. стат.

Право участи в загальних зборах мають члени, котрі в цілости уплатили принайменше оден уділ.

За леґітимацію служить уділова книжочка. На загальних зборах беруть члени участь лично; правні особи заступають їх законні представителі, які мають виказати ся достаточною повновластю.

Маєтковий білянс стоваришеня за 1917 рік є виложений в бюрах стоваришеня (Народний Дім ул. Стрийська ч. 12. І. поверх) де можуть його члени в годинах урядових переглянути.

За Надзірну Раду Тва „Народний Дім“ в Дрогобичи стов. зареєстр. з обмеж. порукою.

Николай Кулічко в. р. голова. 510 1— Др Вол. Бирчак в. р. секретар.

Рахунок білянсу

Товариства задаткового „Народний Дім“ в Дрогобичи за рік 1917.

СТАН ДОВЖНИЙ:

1	З рах.	фонду резерв.	К	47.487·80
2	„	спец. рез. страт на поз.	„	4.000·—
3	„	уділів	„	125.268·96
4	„	вкладок обороту	„	2,748.167·09
5	„	поз. затяг. довг гіп.	„	76.725·63
6	„	відсот. на р. 1918 пібр.	„	499.60
7	„	зисків і страт	„	0.74
8	„	спец. рез. страт. на кур. варт. папер.	„	5.702·55
9	„	воєнні резерви страт	„	12.000·—
		Разом	К	3,018.852·37

СТАН ЧИННИЙ:

1	З рах.	каси: готівка	К	59.385·24
2	„	скриптів	„	255.750·07
3	„	векслів	„	588.970·—
4	„	відсоток залеглих	„	148.275·16
5	„	льокацій	„	1,495.366 79
6	„	коштів спору	„	1.996·67
7	„	недвижимостий	„	292.170·—
8	„	ріжних сторін	„	74.765·94
9	„	вартних паперів	„	85.000·—
10	„	інвентара бюрового	„	3.210·—
11	„	„ готелевого	„	6.862·50
		Разом	К	3.018.855·37

Дрогобич з дня 31 грудня 1917.

ДИРЕКЦІЯ.

В Радехові відбуде ся в неділю дня 22 вересня с. р. о год. 3-ій по полудни в салі Народного Дому віче всенародне, на якім зложить Вп. посол Др Евген Петрушевич посольський звіт. Орґанізація 513 2—2

Фотографічні знимки. В обох українських книгарнях є до набутя слідуючі картини: 1) Руїни гетьманської палати в Батурині (3 К). 2) Групи розоруженої Німцями „синьої“ дивізії (4 К) та послідня сторінка берестейського договору з підписами всіх членів делеґацій.

Надіслане.

За сю рубрику редакція не відповідає.

Др Ст. Чикалюк

в Тернополи

провадить канцеляріо адвокатську при улици Тарновського ч. 9. 328 24—30

Адвокат

Др Стефан Брикович

— відкрив адвокатську канцелярію —

в Тернополи,

при улици Коперника ч. 18. (партер) 285

ОГОЛОШЕНЯ.

Позір Тернопільщина.

Велике віче в справі поділу Галичини і протесту проти прилучення до Польщі відбуде ся в неділю дня 22 с. м. о год. 12-ій в полудне в салі Міщанського Братства. Прибувайте численно. За орґанізацію: о. В. Громницький, Іл. Брикович. 514 2—5

Безплатний курс науки мальованя, модельованя, рисунків і точеня на колесі для дівчат і хлопців. Курсисти по скінченій науці будуть приняті до фабрики кафлів і майоліки. Зголошуватись можна щоденно від 12—2 год. у п. Михайла Лукіяновича ул. Потоцького 58. (фабрика). 496 4—4

Комендант пост. жандармерії літ 30, шукає панни або молод. вдови до 30 літ, може бути 2-є дітей, з малим посагом і тільки Українки в ціли супружества. Зголошеня і фотоґрафії, котрі будуть звернені, прошу слати до Адм. „Укр. Слова“ під В. У. 509 2—2

Пошукую учительки для панночки сейчас на рік шкільний 1918/19 до науки 7 кл. Пожаданим є також знане фортепяну до даня початків. Рефлєктуючі зволять подати условія на адресу: о. Омелян Давидович, Тартаків п. в місци, повіт Сокаль. 490 3—6

ФАБРИКА КОРКІВ

— і склад кабслів металевих до фляшок —

Др М. Мільштейн

Львів Коперника 19 II. п.

483 3—10

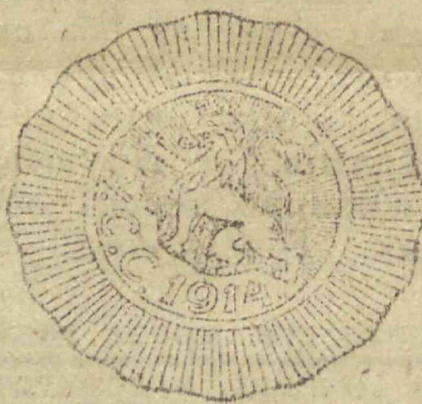
Оголошене.

Придїл цементу для цїли відбудови Галичини. Ц. к. Міністерство гандлю розпорядженем з дня 17. липня б. р. ч. 460: 88 IV. ех 1918. поручило ц. к. Намісництву Централи краєвій для господарчої відбудови Галичини уділене звільнень і придїл цементу виключно для цїлий відбудови Галичини.

Всякі отже зголошеня о придїл цементу для цїлий відбудови, належить від тепер вносити до ц. к. Намісництва (Централї краєвої для господарчої відбудови Галичини) секція III. у Львові вул. 3-го Мая ч. 2. котре в міру запасів маючих до розпорядимости і важности запотребованя буде зголошуючим уділяти придїлу.

Зголошеня мають бути виповнені на приписаних формулярах, котрі можна набути в вимінєнім уряді.

Виповнені точно зголошеня, а спеціяльно цїль зужитя цементу, мусять бути потверджені через Експозитуру будівельну ц. к. Намісництва (Централї краєвої для господарчої відбудови Галичини). В повітах, в котрих Експозитури будівельної нема, через відносне ц. к. Староство. Зголошеня о придїл цементу для инших цїлий, як вібудови Галичини, належить як дотепер, пересилати стоваришеню господарському промислу цементового у Відни (Ditszeinergasse 2.) до безпосереднього полагодженя.) 511 1—

Від 15. IX. 1918. До 15. X. 1918.

Що дня від 10—6.

— В-И-С-Т-А-В-А —

малюнків і світлин

„Артистичної Горетки“, „Пресової Кватири“ Українських Січових Стрільців.

Національний Музей

— ул. Мохнацького ч. 42. Львів. —

Вступ 2 К для шкільної молодіжи і військових мужів 1 К. 519 1-25

Пошукую інтелігентної женщини в середнім віці, котра би уміла варити, рівночасно до помочи провадженя господарства. Рефлєктуючі зволять подати условія на адресу: о. Омелян Давидович, Тартаків п. н. в місци, повіт Сокаль. 491 4—6

Пошукую склепу читальняного до обнятя на свою руку. В селі де є тов. „Січ“ або „Сокіл“ адреса до ред. „Укр. Слова“. 393 2-3

Панну з гарним письмом прийме зараз адміністрація „Укр. Слова“.

УМОВИ ПЕРЕДПЛАТИ:

У Львові:	В краю і державі:	За границею:	
[illegible] 44— К.	56— К.	На Україні	56 карб.
[illegible] 22—	28—	В Німеччині	56 мар.
[illegible] 12— „	15— „	В инших державах	84 фр.
[illegible] 4— „	[illegible] — „		

ЦІНА ОГОЛОШЕНЬ:

Стрічка двошпальтова або її місце 60 с.; в надісланім 1 К.; в оповістках 1·50 К. в редакційній части перед або по новинках 2 К. Некрольоґія 2 К. Слова товстим друком подвійно. Оголошеня на суботу і неділю подвійно. Постійного оголошеня за осібною умовою.

[illegible] Голубович. Друкарня Артура Ґольдмана, Львів Сикстуська [illegible]

